

TALOUSARVIOALOITE 982/2005 vp

Määrärahan osoittaminen vankiloiden toimintaedellytysten turvaamiseen

Eduskunnalle

Hallitus on talousarviossaan näennäisesti lisännyt panostustaan vankiloiden toimintaan noin 1,5 miljoonalla eurolla. Todellisuudessa kasvu lähes kokonaisuudessaan menee laitosten pääomavuokrien kohoamisen kattamiseen. Todellista lisäpanosta toiminnan kehittämiseen ei talousarvio siis sisällä.

Oikeusministeriön oman arvion mukaan kuluvan vuoden vaje vankeinhoidon osalta on yli neljä miljoonaa euroa. Tämä vaje sekä se tosiasia, että vankeusrangaistusta koskeva uusittu lainsäädäntö uusine aktivointivaatimuksineen tulee voimaan lokakuussa 2006, olisivat edellyttäneet tuntuvaan panostusta vankeinhoidon toiminnan kehittämiseen ja muun muassa henkilöstöresurssien tuntuvaan lisäämiseen ensi vuonna.

Talousarviopohja lähtee siitä, että vankien määrä edelleen kasvaa tästä vuodesta. Samaan aikaan talousarvio edellyttää, että uuden lainsäädännön hengen mukaisesti vankien osallistuminen toiminta- ja päihdeohjelmiin lisääntyisi nykyisestä. Valitettavasti nämä talousarvion perusteet eivät kuitenkaan näy riittävässä määrin taloudellisessa resursoinnissa: vaikka aktivointitoimet edellyttävät onnistuakseen riittävää lisäresursointia, vankikohtaiset kustannukset päinvastaisesta tarpeesta huolimatta eivät nousisi edes vuoden 2004 tasolle.

Ensi vuoden lokakuussa voimaan tulevan uuden lainsäädännön tarkoitus oli muuttaa nykyisiä toimintatapoja ja -resursseja siihen suuntaan, että

ennalta ehkäistään uusintarikollisuutta ja erilaisin aktivointitoimin kannustetaan rikoksettomaan elämään. Lain hengen mukainen lisäpanos alkuvaiheessa tuottaisi pysyviä säästöjä yhteiskunnalle pitemmällä aikavälillä. Nyt annettu talousarvioesitys kuitenkin uhkaa vaarantaa lakiuudistuksen keskeisimmät tavoitteet.

Hallituksen esityksen lisäpanos ei riitä myöskään kattamaan niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että vankiloiden osalta on luvassa myös suuria organisatorisia muutoksia.

Jo pitkään vankien terveydenhuollossa on selviä puutteita, muun muassa oikeusministeriö on ollut huolissaan tilanteesta. Vankien määrä on viime vuosina lisääntynyt ja vankiloiden täyttöaste on ylittänyt reilusti normit, mutta samaan aikaan terveydenhuoltopalveluita tai vankien kuntouttamispalveluita ei ole pystytty lisäämään tarvetta vastaavasti.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän tavoitteena on parantaa tuomittujen valmiuksia rikoksettomaan elämään lisäämällä rangaistusten täytäntönpäön suunnitelmallisuutta ja tehostamalla siihen liittyviä tavoitteellisia toimintoja. Lisämäärärahan tarkoituksena on myös turvata riittävät työvoimaresurssit vankiloihin sekä resurssit vankien terveydenhuollon asianmukaiseen järjestämiseen, toiminta- ja päihdeohjelmiin, soti-mushoitoihin, nuorisorangaistuksiin ja sekä vankien että vankeinhoidon henkilökunnan turvallisuuden lisäämiseen.

TAA 982/2005 vp — Minna Sirnö /vas ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 25.50.21 lisäyksenä 5 000 000 euroa ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että

määrärahasta saa käyttää 2 000 000 euroa vankien terveydenhuoltopalveluihin ja 3 000 000 euroa henkilöstön lisäresursointiin sekä vankien aktivointitoimiin.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Minna Sirnö /vas
Mikko Immonen /vas
Matti Kauppila /vas
Veijo Puhjo /vas
Mikko Kuoppa /vas
Matti Kangas /vas
Erkki Virtanen /vas
Annika Lapintie /vas

Suvi-Anne Siimes /vas
Markus Mustajärvi /vas
Iivo Polvi /vas
Pentti Tiusanen /vas
Jaakko Laakso /vas
Anne Huotari /vas
Kari Uotila /vas
Outi Ojala /vas